

สอ.ยาหม่องสมุนไพร “ยาหม่องขี้ผึ้งไพล”

ยาหม่อง เป็นยาสามัญประจำบ้านประกอบด้วยสมุนไพร และตัวยาหลายชนิด มีลักษณะเป็นเนื้อแข็ง แต่มีความอ่อนนุ่ม มีทั้งสีเหลือง สีขาว หรือสีอื่นๆ ตามส่วนผสมของสมุนไพร มีกลิ่นหอม นิยมใช้เพื่อบรรเทาอาการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืดตาลาย เมารถ เมาเรือ คลื่นไส้ อาเจียน รวมถึงใช้ทาเพื่อบรรเทาความปวดเมื่อยของกล้ามเนื้อตามร่างกาย แก้อาการปวดบวม เมื่อยล้า ฟกช้ำ และแมลงสัตว์กัดต่อย โดยมีการนำพืชสมุนไพรหลายชนิดที่มีสรรพคุณในการบำบัดรักษาโรคมาผสม

ยาหม่องมีส่วนผสมหลักและส่วนผสมอื่นที่มีสรรพคุณในการรักษา บรรเทาโรค ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น และมีกรรมวิธีการผลิตที่ไม่ยุ่งยากมากนัก สามารถผลิตเพื่อไว้ใช้เองในครัวเรือน หรือผลิตเพื่อนำออกจำหน่ายเพื่อหารายได้ ได้อีกด้วย

สรรพคุณของยาหม่อง ขี้ผึ้งไพล

1. **น้ำมันระกำ (methyl salicylate)** มีลักษณะเป็นของเหลว คุณสมบัติช่วยคลายกล้ามเนื้อแก้อาการปวดเมื่อย ฟกช้ำ
2. **เมนทอล (menthol)** มีลักษณะเป็นผลึกรูปเข็มใส มีคุณสมบัติลดอาการเมื่อย ทำให้เย็น ช่วยบรรเทาอาการหวัด และ วิงเวียนศีรษะ
3. **การบูร** มีลักษณะเป็นผลึกสีขาวใส มีคุณสมบัติบำรุงธาตุ ขับเสมหะ แก้อาการเสียด แน่นเฟ้อ ช่วยแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย และบรรเทาอาการหวัดคัดจมูก
4. **น้ำมันยูคาลิปตัส** มีลักษณะเป็นของเหลวใส มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว มีสรรพคุณช่วยบรรเทา อาการหวัด คัดจมูก รักษาอาการเจ็บปวดกล้ามเนื้อ
5. **น้ำมันไพล** สรรพคุณและประโยชน์ น้ำมันหอมระเหยในเหง้าพืชมะยาที่สามารถทำให้ กล้ามเนื้อ หลอดลมของสัตว์คลายตัวได้ คลายกล้ามเนื้อ ลดอาการปวดเมื่อย เคล็ดขัดยอก

อุปกรณ์

1. ภาชนะแก้วทนความร้อน
2. ซ้อนตักสาร
3. แท่งแก้วคน
4. ขวดบรรจุยาหม่องพร้อมฝาปิด
5. เต้าไฟฟ้า
6. เครื่องชั่ง

สารเคมี

1. ขี้ผึ้ง	30	กรัม
2. วาสลีน	80	กรัม
3. น้ำมันระกำ	40	กรัม
4. การบูร	10	กรัม
5. เมนทอล	20	กรัม
6. น้ำมันยูคาลิปตัส	20	กรัม
7. น้ำมันไพล	40	กรัม

วิธีทำ

1. นำไพลมาล้างให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นบางๆ นำมาทอดกับน้ำมันมะพร้าวให้เหลือง แล้วกรองเอาแต่น้ำมัน
2. ชั่งวาสลีน 40 กรัม และขี้ผึ้ง 17 กรัม ลงในภาชนะแก้วทนความร้อน นำไปให้ความร้อน จนขี้ผึ้งละลายจนหมด
3. ชั่งน้ำมันระกำ 20 กรัม การบูร 5 กรัม และเมนทอล 10 กรัม ลงในภาชนะแก้ว แล้วคนด้วยแท่งแก้ว คนให้การบูรและเมนทอลละลายให้มากที่สุด
4. นำสารในข้อ 1 และ 2 ผสมกันแล้วเติมน้ำมันยูคาลิปตัส 10 กรัม และน้ำมันไพล 20 กรัม
5. ค่อยๆ เทส่วนผสมทั้งหมดลงในขวดหรือภาชนะบรรจุ แล้วปิดฝาทันทีและรอจนกว่าส่วนผสมจะแข็งตัว สำเร็จออกมาเป็น “ยาหม่องขี้ผึ้งไพล”

หั่น - ล้าง

ทอด

ผสม

กรอกใส่ภาชนะ

ต้นทุนการผลิต

1. น้ำมันระกำ	20	กรัม	ราคา	40	บาท
2. เมนทอล	10	กรัม	ราคา	60	บาท
3. การบูร	5	กรัม	ราคา	20	บาท
4. ยูคาลิปตัส	10	กรัม	ราคา	15	บาท
5. น้ำมันไพล	20	กรัม	ราคา	10	บาท
6. ขวดบรรจุ	6	ml.	ราคาใบละ	6	บาท
7. ขี้ผึ้ง	17	กรัม	ราคา	5	บาท
8. วาสลีน	40	กรัม	ราคา	20	บาท

****ส่วนผสมในการทำตามสูตรนี้สามารถผลิตได้ 15 ขวด รวมราคาต้นทุน 260 บาท สามารถทำออกมา
จำหน่ายได้ขวดละ 25 บาท (จำหน่ายได้ทั้งสิ้น 375 บาท ได้กำไร 115 บาท)****

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๖ จังหวัดลำพูน
สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ